

VšĮ Jonavos ligoninė
Dėl korupcijos pasireiškimo tikimybės nustatymo veiklos srityse, kuriose egzistuoja didelė korupcijos pasireiškimo tikimybė, analizė, vertinimas ir motyvuota išvada 2022 m.

Jonava
(2022-05-30)

Vadovaujantis LR SAM 2019-07-12 įsakymu Nr. V-830 „Dėl korupcijos tikimybės nustatymo“, Lietuvos Respublikos korupcijos prevencijos įstatymo 6 straipsniu, Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2002 m. spalio 8 d. nutarimu Nr. 1601 „Dėl Korupcijos rizikos analizės atlikimo tvarkos patvirtinimo“, Specialiųjų tyrimų tarnybos direktoriaus 2011-05-13 įsakymu Nr. 2-170 „Dėl valstybės ar savivaldybės įstaigų veiklos sričių, kuriose egzistuoja didelė korupcijos pasireiškimo tikimybė, nustatymo rekomendacijų patvirtinimo“, įgyvendinant Šakinės korupcijos prevencijos programos Įgyvendinimo 2016-2019 priemonių plano, patvirtinto Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2015 m. gruodžio 10 d. įsakymu Nr. V-1433, 2.2 priemonę ir siekdami nustatyti Sveikatos apsaugos ministru priskirtose valdymo srityse veikiančių Asmens sveikatos priežiūros įstaigų veiklos sritis, kuriose galimai egzistuoja įstaigų veiklą veikiančios išoriniai ir (ar) vidiniai ir (ar) individualūs rizikos veiksniai, galintys sudaryti galimybes atsirasti korupcijai, VšĮ Jonavos ligoninėje (toliau ASPĮ) 2020 m. Rugpjūčio-Rugsėjo mėn. atliktas papildomas korupcijos pasireiškimo tikimybės nustatymas įstaigos 1. Viešųjų pirkimų srityje kurioje egzistuoja didelė korupcijos pasireiškimo tikimybė, ir teikiame motyvuotą išvados kopiją.

1. Analizuojant korupcijos pasireiškimo tikimybę VšĮ Jonavos ligoninė viešųjų pirkimų ataskaitose, buvo nustatinėjama, kaip vykdomos Lietuvos Respublikos viešųjų pirkimų įstatymo nuostatų.

Korupcijos pasireiškimo tikimybės nustatymas vykdytas šiais metodais: teisės aktų ir dokumentų turinio analizė, interviu metodas, bendraujant su VšĮ Jonavos ligoninė Viešųjų pirkimų specialiste, Viešųjų pirkimų komisijos darbuotojais žodžiu, elektroniniu paštu, viešai prieinamos informacijos analizavimas.

Analizuojama sritis, tai viešųjų pirkimų inicijavimas, organizavimas, jų vykdymo kontrolė, visi viešojo pirkimo etapai, sudarytų sutarčių vykdymo kontrolė, ar paskirti atsakingi asmenys, ar nustatyta kontrolės tvarka, ar nėra interesų konfliktų, ar viešinama informacija.

Analizuojamas laikotarpis imamas už paskutinius metus: nuo 2020-01-01 iki 2020-06-30, pateikiant statistinius duomenis ir vertinant situaciją pagal galiojusius teisės aktus, aktualius įsakymus, nuostatas ir pavedimus.

Korupcijos pasireiškimo tikimybė nustatyta naudojant dokumentinį ir formalųjį metodus, analizuojant Lietuvos Respublikos įstatymus, VšĮ Jonavos ligoninė Direktoriaus įsakymus, kitus teisės aktus, kuriais darbe vadovaujasi darbuotojai, vykdydami jiems priskirtas funkcijas, sutarčių su prekių tiekėjais, paslaugų teikėjais bei darbų rangovais sudarymo ir jų vykdymo procesą (Lietuvos Respublikos viešųjų pirkimų įstatymas, (Lietuvos Respublikos Seimas, 1996-08-13, Nr. I-1491); Lietuvos Respublikos mokėjimų, atliekamų pagal komercines sutartis, vėlavimo prevencijos įstatymas (Lietuvos Respublikos Seimas, 2003-12-09, Nr. IX-1873), Mažos vertės pirkimų tvarkos aprašas (Viešųjų pirkimų tarnybos direktoriaus 2017-06-28 d. įsakymas Nr. 1S-97) ir kt. teisės aktai. Buvo vertinama, ar pasirinktoje veiklos srityje yra laikomasi įstatymų ir kitų teisės aktų, veiksmų atlikimo tvarka yra skaidri, sprendimų priėmimo tvarka, kriterijai ir priėmimo terminai yra aiškūs. Išskelti tokie uždaviniai:

1. ar pakankamai reglamentuota viešųjų pirkimų procedūra ASPĮ;
2. ar darbuotojų įgaliojimai yra aiškiai apibrėžti;
3. ar numatyta priimtų sprendimų apskundimo tvarka ir ar ji pakankama;
4. ar vykdamas viešųjų pirkimų procedūras yra laikomasi įstatymų, teisės aktų.

Darbuotojas, vykdydamas jam pavestus uždavinius, atlieka šias pagrindines funkcijas:

1. organizuoja prekių, paslaugų, darbų pirkimus pagal Viešųjų pirkimų įstatyme nustatytą tvarką;

2. rengia metinį pirkimų planą pagal pateiktus skyrių, tarnybų, specialistų duomenis bei esant pasikeitimams tikslina;

3. rengia ataskaitas apie įvykusių pirkimus, sudarytas sutartis.

Korupcijos pasireiškimo tikimybės nustatymas buvo vertinamas pagal Korupcijos prevencijos įstatymo 6 straipsnio pateiktus kriterijus. Atlikus korupcijos pasireiškimo tikimybės analizę nustatyta, kad korupcijos pasireiškimo tikimybė galimai egzistuoja, nes atitinka 1, 3 ir 5 punktuose nurodytus kriterijus.

Pažymėtina, kad korupcijos rizikos veiksniai yra valdomi, nes korupcijos pasireiškimo tikimybės nustatymo metu vertintos VšĮ Jonavos ligoninė (toliau ASPĮ) veiklos sritys yra reglamentuotos vidaus administravimo teisės aktų, kurie nuolatos peržiūrimi, kuriami ir tvirtinami nauji. Atlikus analizę galima teigti, kad korupcijos pasireiškimo tikimybė minimali, nes atitinka korupcijos rizikos analizės atlikimo tvarkoje nurodytus kriterijus:

1. ASPĮ vykdoma kontrolės ir priežiūros funkcija.

2. Atskirų darbuotojų funkcijos, uždaviniai, darbo ir sprendimų priėmimo tvarkos bei atsakomybės yra išsamiai reglamentuoti pareigybių aprašymuose, įstaigų nuostatuose, kituose vidaus tvarkomuosiuose dokumentuose.

3. Anksčiau nustatytus veiklos trūkumus, sąlygojančius korupcijos pasireiškimo tikimybę, stengiamasi šalinti.

Korupcijos pasireiškimo tikimybę ASPĮ labiausiai gali sąlygoti žmogiškasis faktorius (piktnaudžiavimo galimybė) ir vienasmeniškas sprendimų, kuriems nereikia kitos valstybės ar savivaldybės įstaigos, patvirtinimo, priėmimas. Skyriaus veiklą nagrinėtoje srityje pakankamai išsamiai ir aiškiai reglamentuoja sprendimų priėmimo ir veiksmų atlikimo tvarka, aiškiai nustatyti sprendimų priėmimo kriterijai ir terminai, sprendimus priimančiosios subjektai ir jų įgaliojimai.

Taip pat ne mažiau svarbus yra pirkimų sutarties vykdymo laikotarpis, paslaugos ar prekės priėmimo kontrolės procedūros (ne)buvimas, nepatikimų subrangovų pasitelkimas, vykdomi papildomi pirkimai ir pan.

Atsižvelgiant į tai, kas išdėstyta, darytina išvada, kad šiuo metu VšĮ Jonavos ligoninė Viešųjų pirkimų veiklos srityje korupcijos pasireiškimo tikimybė yra minimali.

**KORUPCIJOS PASIREIŠKIMO VERTINIMAS VIEŠŪJŲ PIRKIMŲ
SRITYJE**

Kil. Nr.	Korupcijos prevencijos įstatymo 6 straipsnio 3 dalyje numatyti vertinimo kriterijai	Vertinimo sritis: viešųjų pirkinių organizavimas
1.	Padaryta korupcinio pobūdžio nusikalstama veika.	
<i>1.1.</i>	Ar buvo nustatytas ir kaip nustatytas korupcinio pobūdžio nusikalstamos veikos ir/ar kito tapataus pobūdžio, tačiau mažiau pavojingo teisės pažeidimo, už kurį numatyta administracinė, tarnybinė (drausminė) ar kitokia atsakomybė.	Nebuvo.
<i>1.2.</i>	Ar informacija buvo pateikta juridinių asmenų registru, ar nustatyti faktai buvo pavišinti?	Ne, nes nebuvo nustatytas korupcinio pobūdžio nusikalstamos
<i>1.3.</i>	Ar sudarytos galimybės darbuotojams, kitiems asmenims kreiptis ir informuoti (taip pat ir anonimiškai! vadovus apie galimus korupcijos pobūdžio nusikalstamų veikų ir/ar kitų tapataus pobūdžio, tačiau mažiau pavojingų teisės pažeidimų įstaigoje faktus? Ar buvo gauta tokių pranešimų?	ASPI interneto svetainėje bei vidaus teisės aktuose darbuotojams ar kitiems asmenims yra pateikiama informacija, koku būdu galima kreiptis norint informuoti apie korupcinio pobūdžio veika. Pranešimų negauta .
<i>1.4.</i>	Ar buvo atliktas tyrimas siekiant nustatyti, kokios yra veiklą reglamentuojančio teisės aktų spragos, vidaus kontrolės sistemos trūkumai ir kitos priežastys sudarė prielaidas šias neteisėtas veikas padaryti? Jei taip, kokios tyrimo išvados?	Nebuvo Pagal VPT rekomendacijas koreguotos supaprastintų viešųjų pirkimų taisyklės.
<i>1.5.</i>	Ar buvo imtasi priemonių teisinio reglamentavimo spragoms šalinti, vidaus kontrolės efektyvumui didinti? Jei taip, kaip vertinate šių priemonių veiksmingumą?	Nebuvo.
<p>Siūlymai dėl korupcijos rizikos veiksnių neigiamos įtakos panaikinimo ar sumažinimo: Sudaryti galimybes darbuotojams ar kitiems asmenims kreiptis ir informuoti vadovus apie galimas korupcinio pobūdžio nusikalstamas veikas ir/ar kitus tapataus pobūdžio, tačiau mažiau pavojingus teisės pažeidimus bei paskelbti informaciją interneto svetainėje.</p>		
2.	Pagrindinės funkcijos yra kontrolės ar priežiūros vykdymas:	
<i>2.1.</i>	Analizuojama sritis nėra susijusi su kontrolės ar priežiūros vykdymu.	
3.	Atskirų darbuotojų funkcijos, uždaviniai, darbo ir sprendimų priėmimo tvarka bei atsakomybė nėra išsamiai reglamentuoti:	

3.1.	Ar priimti teisės aktai, reglamentuojantys atskirų darbuotojų uždavinius, funkcijas, darbo ir sprendimų priėmimo tvarką, principus, kriterijus, terminus ir atsakomybę? Ar darbuotojai pasirašytinai supažindinti su teisės aktais?	ASPI yra priimti teisės aktai, reglamentuojantys darbo ir sprendimų priėmimo tvarką, principus, kriterijus ir terminus. Darbuotojai supažindinami pasirašytinai.
3.2.	Ar priimat teisės aktus, reglamentuojančius atskirų darbuotojų uždavinius, funkcijas, atsižvelgta į teisės aktais nustatytus uždavinius, funkcijas?	Iš dalies atsižvelgta.
3.3.	Ar priimtuose teisės aktuose apibrėžti atskirų darbuotojų uždaviniai ir funkcijos yra pakankami uždaviniams ir funkcijoms įgyvendinti?	Taip, pakankami.
3.4.	Ar priimti teisės aktai užtikrina aiškų atskirų darbuotojų pavaldumą ir atskaitingumą?	Taip.
3.5.	Ar priimti teisės aktai reglamentuoja darbuotojų veiklos ir sprendimų priėmimo vidaus kontrolės procedūras? Ar tokia kontrolė yra vykdoma? Ar ji veiksminga?	Iš dalies yra vykdoma kontrolė.
3.6.	Ar priimti teisės aktai reglamentuoja darbuotojų veiklos vertinimo tvarką, formas, periodiškumą?	Taip
3.7.	Ar priimtas darbuotojų etikos/elgesio kodeksas? Jei taip, kaip vykdoma šio kodekso nuostatų įgyvendinimo/laikymosi kontrolė?	VšĮ Jonavos ligoninė yra priimtas ir patvirtintas darbuotojų etikos kodeksas (2014-01-22 įsakymas Nr. V-15).
3.8.	Ar šie teisės aktai periodiškai peržiūrimi? Ar vykdomas nustatytų teisinio reglamentavimo spragų ar kolizijų taisymas?	Taip.
<p>Siūlymai dėl korupcijos rizikos veiksnių neigiamos įtakos panaikinimo ar sumažinimo: Reguliariai peržiūrėti ir atnaujinti priimtus vidaus tvarkos teisės aktus ir užtikrinti jų vykdymą.</p>		
4.	Veikla yra susijusi su leidimų, nuolaidų, lengvatų ir kitokių papildomų teisių suteikimu ar apribojimu:	
4.1.	Analizuojama sritis nėra susijusi su leidimų, nuolaidų lengvatų ir kitokių papildomų teisių suteikimu ar apribojimu.	
5.	Daugiausia priima sprendimus, kuriems nereikia kitos valstybės ar savivaldybės įstaigos patvirtinimo:	
5.1.	Ar įstatymai kiti teisės norminiai aktai suteikia teisę priimti norminius teisės aktus? Jei taip, ar priėmė vidaus teisės aktus, detalizuojančius norminių teisės aktų priėmimo procedūrą? Ar atliekamas norminių teisės aktų projektų poveikio korupcijos mastui vertinimas?	Taip, suteikta teisė priimti norminius teisės aktus. Norminių teisės aktų projektų poveikio korupcijos mastui vertinimas neatliekamas.

5.2.	Ar priėmė teisės aktus, reglamentuojančius sprendimų, susijusių su turto valdymu, naudojimu ir disponavimu juo, kuriems nereikia kitos įmonės patvirtinimo, priėmimo procedūras?	Taip. ASPI turta parduoti, perleisti, išnuomoti, įkeisti, taip pat laiduoti ar garantuoti juo kitų subjektų prievolių įvykdymą gali tik raštiškai leidus steigėjui institucijos nustatyta tvarka (numatyta įstaigos įstatuose).
5.3.	Ar priėmė teisės aktus, užtikrinančius Lietuvos Respublikos viešųjų pirkimų įstatymo reikalavimų įgyvendinimą?	Taip. Patvirtintos supaprastintų viešųjų pirkimų taisyklės.
5.4.	Ar teisės aktuose numatyti konkretūs tokie sprendimus galintys priimti subjektai, išsamiai ir aiškiai apibrėžta šiuos sprendimus priimančių subjektų kompetencija? Jei šie teisės aktai suteikia įgaliojimus priimti sprendimus kolegialiai institucijai, ar detalai reglamentuotos kolegialios institucijos sudarymo, sudėties atnaujinimo, narių skyrimo, sprendimų priėmimo procedūros? Ar teisės aktai numato kolegialios institucijos narių individualią atsakomybę už priimtus sprendimus?	Taip. Kiekvienam naujam viešajam pirkimui formuoja laikiną viešojo pirkimo komisiją. Sudarius viešojo pirkimo komisiją pasirašomas konfidencialumo ir nešališkumo pasižadėjimas.
5.5.	Ar teisės aktai reglamentuoja sprendimų priėmimo, kuriems nereikia kitos valstybės ar savivaldybės įstaigos patvirtinimo, taip pat sprendimų su įstaigos turto valdymu, naudojimu ir disponavimu juo, vidaus kontrolės procedūras?	Taip. ASPI įstatatai ir kiti vidaus tvarkos teisės aktai.
Siūlymai dėl korupcijos rizikos veiksnių neigiamos įtakos panaikinimo ar sumažinimo: ASPI pakankamas teisinis reglamentavimas, patvirtinti vidaus teisės aktai ir taisyklės kurias reikia nuolat analizuoti ir atnaujinti		
6.	Naudojama valstybės ar tarnybos paslaptį sudaranti informacija:	
6.1.	Analizuojama sritis nėra susijusi su valstybės ar tarnybos paslaptį sudarančia informacija	
7.	Anksčiau atlikus korupcijos rizikos analizę buvo nustatyta veiklos trūkumų:	
7.1.	Ar buvo įgyvendintos Specialiųjų tyrimų tarnybos išvadoje dėl korupcijos rizikos analizės pateiktos rekomendacijos ir pasiūlymai?	Specialiųjų tyrimų tarnyba ASPI neatliko korupcijos rizikos analizės.
7.2.	Ar buvo imtasi priemonių korupcijos rizikos analizės metu nustatytiems korupcijos rizikos veiksniams valdyti ir/ar šalinti?	Specialiųjų tyrimų tarnyba ASPI neatliko korupcijos rizikos analizės.
Siūlymai dėl korupcijos rizikos veiksnių neigiamos įtakos panaikinimo ar sumažinimo: Pagal vertinimo kriterijų, analizuojamoje veiklos srityje rizikos veiksniai nenustatyti, todėl poreikio		